

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni rezidualni mehanizam
za krivične sudove

Predmet br. MICT-13-56-ES

Datum: 20. avgust 2026.

Original: engleski

PREDSJEDNICA MEHANIZMA

Rješava: sudija Graciela Gatti Santana, predsjednica

Sekretar: g. Abubacarr M. Tambaou

Odluka od: 20. avgust 2026.

TUŽILAC

protiv

RATKA MLADIĆA

JAVNA REDIGOVANA VERZIJA

**ODLUKA PO MOLBI ZA PRIJEVREMENO PUŠTANJE NA
SLOBODU RATKA MLADIĆA**

Zastupnici g. Ratka Mladića:

g. Dragan Ivetić

g. Branko Lukić

1. Ja, Graciela Gatti Santana, predsjednica Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (dalje u tekstu: predsjednica, odnosno Mehanizam), rješavam po zahtjevu koji je g. Ratko Mladić (dalje u tekstu: Mladić) podnio 18. avgusta 2026., kojim traži uslovno prijevremeno puštanje na slobodu iz uvjerljivih humanitarnih razloga.¹

I. ISTORIJAT POSTUPKA

2. Dana 26. maja 2011., Mladić je uhapšen u Republici Srbiji (dalje u tekstu: Srbija), a 31. maja 2011. prebačen je u Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN) u Haagu, u Kraljevini Nizozemskoj (dalje u tekstu: Nizozemska).²

3. Dana 22. novembra 2017., Pretresno vijeće I Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: Pretresno vijeće, odnosno MKSJ) osudilo je Mladića za: (i) genocid; (ii) progon, istrebljenje, ubistvo, deportaciju i nehumana djela (prisilno premještanje) kao zločine protiv čovječnosti; i (iii) ubistvo, terorisanje, protivpravne napade na civile i uzimanje talaca kao kršenja zakona i običaja ratovanja.³ Pretresno vijeće mu je izreklo kaznu doživotnog zatvora.⁴

4. Dana 8. juna 2021., Žalbeno vijeće Mehanizma (dalje u tekstu: Žalbeno vijeće) potvrdilo je Mladićeve osuđujuće presude i kaznu.⁵

5. Mladić se od tada nalazi u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija, gdje čeka da se odredi država u kojoj će izdržavati ostatak kazne. U ovom trenutku, Mladić je izdržao tek nešto više od 15 godina kazne doživotnog zatvora.

II. MOLBA I RELEVANTNI MATERIJAL

6. S obzirom na nadzornu ulogu predsjednika nad uslovima pritvora osoba u nadležnosti Mehanizma u PJUN-u, kao i na Mladićeve posebne okolnosti, zdravstvena njega Mladića podrazumijeva strog režim praćenja uz dostavljanje redovnih izvještaja predsjedniku.⁶ Praćenje i

¹ Hitni podnesak odbrane kojim se traži uslovno prijevremeno puštanje na slobodu g. Ratka Mladića na osnovu humanitarnih razloga, 18. avgust 2026. (povjerljivo) (dalje u tekstu: Molba), par. 2-22, str. 10.

² *Tužilac protiv Ratka Mladića* predmet br. IT-09-92-T, Presuda, 22. novembar 2017. (javno s povjerljivim dodatkom) (dalje u tekstu: Prvostepena presuda), par. 5222.

³ Prvostepena presuda, par. 5214.

⁴ Prvostepena presuda, par. 5215.

⁵ *Tužilac protiv Ratka Mladića*, predmet br. MICT-13-56-A, Presuda, 8. juni 2021. (javno redigovano) (dalje u tekstu: Drugostepena presuda), par. 592.

⁶ Javna redigovana verzija "Trećeg naloga u vezi s medicinskim izvještajima" od 15. septembra 2022., 19. oktobar 2023.; Dalji nalog u vezi s medicinskim izvještajima, 3. avgust 2022. (povjerljivo); Nalog u vezi s medicinskim izvještajima, 18. januar 2022. (povjerljivo).

izvještavanje obavljaju Medicinska služba PJUN-a i nezavisni medicinski stručnjaci i ono je i dalje u toku.⁷

7. U kontekstu ovog režima izvještavanja, dana 14. avgusta 2026. primila sam vanredni medicinski izvještaj službenog ljekara PJUN-a sastavljen 13. avgusta 2026., na osnovu pravila 49(2) Pravilnika o pritvoru⁸ (dalje u tekstu: Izvještaj na osnovu pravila 49(2)), koji je dostavljen Mladićevim zastupnicima narednog dana i zaveden u spis 17. avgusta 2026.⁹ Službeni ljekar PJUN-a izvještava, između ostalog, da se “Mladićevo opšte stanje naglo pogoršalo” i da je “sada ušao u posljednju fazu života”, te da je, nakon multidisciplinarnе procjene medicinskog tima u zatvorskoj bolnici, odlučeno da je “njega sada prvenstveno usmjerena na osiguravanje udobnosti i ublažavanje patnje”.¹⁰ Klinička ocjena službenog ljekara je da Mladićeva smrt “može nastupiti u bilo kojem trenutku” i “očekuje se u roku od otprilike naredne [REDIGOVANO] sedmice”.¹¹

8. Dana 18. avgusta 2026., Mladić je dostavio Molbu kojom traži da mu se odobri uslovno prijevremeno puštanje na slobodu na osnovu uvjerljivih humanitarnih razloga, uz direktno prebacivanje u specijalizovanu bolnicu ili ustanovu za palijativnu njegu u Srbiji, stalno praćenje od strane srpskih vlasti i sve dodatne uslove koje predsjednica eventualno odredi.¹² Uz Molbu se, između ostalog, prilažu [REDIGOVANO] u vezi s Mladićevom prethodnom molbom za puštanje na slobodu.¹³ Dana 18. avgusta 2026., [REDIGOVANO].¹⁴

9. Prilikom donošenja zaključka u vezi s Molbom, konsultovala sam se sa sudijom Alphonsom Orijem, kao sudijom Pretresnog vijeća i sa sudijom Priscom Matimbom Nyambe, sudijom Aminattom Lois Runeni N’gum, sudijom Seymourom Pantonom i sudijom Mustaphom El Baajom,

⁷ Podnesak sekretara u vezi s “Trećim nalogom u vezi s medicinskim izvještajima” od 15. septembra 2022., 17. avgust 2026. (povjerljivo), Dodatak (dalje u tekstu: Izvještaj nezavisnog medicinskog stručnjaka od 17. avgusta 2026.) (original dostavljen na nizozemskom jeziku 12. avgusta 2026., v. Podnesak sekretara u vezi s “Trećim nalogom u vezi s medicinskim izvještajima” od 15. septembra 2026., 12. avgust 2026. (povjerljivo), Dodatak); Podnesak sekretara u vezi s “Trećim nalogom u vezi s medicinskim izvještajima” od 15. septembra 2022., 5. avgust 2026. (povjerljivo), Dodatak; Podnesak sekretara u vezi s “Trećim nalogom u vezi s medicinskim izvještajima” od 15. septembra 2022., 28. maj 2026. (povjerljivo), Dodatak.

⁸ Pravilnik o pritvoru osoba koje čekaju suđenje ili žalbeni postupak pred Mehanizmom ili su iz drugog razloga pritvorene po ovlaštenju Mehanizma, 5. novembar 2018. (dalje u tekstu: Pravilnik o pritvoru).

⁹ Podnesak sekretara u vezi s “Trećim nalogom u vezi s medicinskim izvještajima” od 15. septembra 2022., 17. avgust 2026. (povjerljivo), Dodatak, paginacija Sekretarijata (dalje u tekstu: PS) 2293-2292. V. E-mail komunikacija Sekretarijata upućena Kabinetu predsjednice, 14. avgust 2026.

¹⁰ Izvještaj na osnovu pravila 49(2), PS 2293.

¹¹ Izvještaj na osnovu pravila 49(2), PS 2293.

¹² Molba, par. 2, 22, 31, str. 10.

¹³ Molba, par. 15, Dodatak C. V. Hitni podnesak odbrane kojim se traži (alternativno) privremeno ili prijevremeno puštanje na slobodu g. Ratka Mladića na osnovu humanitarnih razloga, 23. april 2026. (povjerljivo), par. 8, 26, Dodatak D.

¹⁴ V. [REDIGOVANO].

kao sudijama Žalbenog vijeća,¹⁵ u skladu s pravilom 150 Pravilnika o postupku i dokazima Mehanizma (dalje u tekstu: Pravilnik) i paragrafima 16 i 17 važećeg Uputstva.¹⁶

III. MJERODAVNO PRAVO

10. Na osnovu člana 26 Statuta Mehanizma (dalje u tekstu: Statut), pomilovanje ili ublažavanje kazne moguće je samo ako predsjednik tako odluči na temelju interesa pravde i opštih pravnih načela. Iako se u članu 26 Statuta, kao i u drugim ekvivalentnim odredbama u statutima Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu (dalje u tekstu: MKSR) i MKSJ-a, konkretno ne pominju zahtjevi za prijevremeno puštanje na slobodu osuđenih osoba, Pravilnik odražava ovlaštenje predsjednika da rješava po takvim zahtjevima, što je u skladu s dugogodišnjom praksom MKSR-a, MKSJ-a i Mehanizma.

11. Pravilo 150 Pravilnika predviđa da predsjednik, nakon što mu se direktno obrati osuđena osoba, odlučuje, poslije konsultacija sa: (i) sudijama vijeća koje je izreklo kaznu i koje su još uvijek sudije Mehanizma; ili (ii) s najmanje dvoje drugih sudija, ako nijedan od sudija koji su izrekli kaznu nije sudija Mehanizma, da li je pomilovanje, ublažavanje kazne ili prijevremeno puštanje na slobodu primjereno.

12. Opšti standardi za odobravanje prijevremenog puštanja na slobodu navode se u pravilu 151 Pravilnika, koje predviđa da prilikom odlučivanja o pomilovanju, ublažavanju kazne ili prijevremenom puštanju na slobodu, predsjednik, između ostalog, uzima u obzir težinu krivičnog djela ili krivičnih djela za koje je zatvorenik osuđen, postupak prema zatvorenicima u sličnoj situaciji, u kolikoj mjeri je zatvorenik pokazao da se rehabilitovao, kao i eventualnu značajnu saradnju zatvorenika s Tužilaštvom.

13. U paragrafu 19 Uputstva konkretno se navodi da predsjednik utvrđuje da li treba odobriti prijevremeno puštanje na slobodu na osnovu interesa pravde i opštih pravnih načela, uzimajući u obzir kriterije predviđene u pravilu 151 Pravilnika, kao i sve druge informacije i stavove sudija konsultovanih u skladu s pravilom 150 Pravilnika.

14. Paragraf 21 Uputstva predviđa, između ostalog, da se u izuzetno hitnim slučajevima, predsjednik ne mora pridržavati proceduralnih koraka predviđenih Uputstvom u onoj mjeri u kojoj

¹⁵ V. generalno, Prvostepena presuda; Drugostepena presuda.

¹⁶ Uputstvo za rad prilikom rješavanja po molbama za pomilovanje, ublažavanje kazne ili prijevremeno puštanje na slobodu osoba koje su osudili MKSR, MKSJ ili Mehanizam, MICT/3/Rev.4, 1. juli 2024. (dalje u tekstu Uputstvo).

je to potrebno radi hitnog postupanja, ubrzavanja konsultacija s drugim sudijama i, ako je to neophodno, donošenja odluke za koju će se naknadno dostaviti obrazloženje.

IV. ANALIZA

A. Standardi za odobravanje prijevremenog puštanja na slobodu

15. U kontekstu molbe za prijevremeno puštanje na slobodu, izdržavanje dvije trećine kazne opisano je u jurisprudenciji Mehanizma kao “u suštini, kriterij prihvatljivosti”.¹⁷ Budući da je Mladić izdržao tek nešto više od 15 godina kazne doživotnog zatvora,¹⁸ on još nije dosegao prag za ispunjenje uslova za prijevremeno puštanje na slobodu.¹⁹

16. Međutim, jurisprudencija Mehanizma predviđa da se uvjerljive ili vanredne okolnosti mogu pojaviti u konkretnim situacijama prije nego što se dosegne prag od dvije trećine, koje, prilikom primjene mog diskrecionog ovlaštenja kao predsjednice, mogu prevladati nad eventualnim pitanjima u vezi s ispunjenjem uslova.²⁰ Nadalje, podsjećam da je, ako konkretna situacija nalaže puštanje osuđene osobe na slobodu na osnovu uvjerljivih humanitarnih razloga, nebitno da li bilo koji od faktora navedenih u pravilu 151 Pravilnika preteže u prilog ili protiv prijevremenog puštanja osuđene osobe na slobodu.²¹ U takvom scenariju, glavnu ulogu u donošenju odluke da li će ta osuđena osoba biti puštena na slobodu u skladu s pravnim okvirom Mehanizma igraju konkretne i prevladavajuće okolnosti, često povezane s njenim zdravstvenim stanjem.²²

¹⁷ *Tužilac protiv Augustina Ngirabatwarea*, predmet br. MICT-12-29-ES.1, Odluka po Molbi za ublažavanje kazne ili prijevremeno puštanje na slobodu Augustina Ngirabatwarea, 11. avgust 2026. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Ngirabatware*), str. 3; *Tužilac protiv Jeana Kambande*, predmet br. MICT-13-32-ES.1, Odluka po molbi za prijevremeno puštanje na slobodu Jeana Kambande, 23. juli 2026. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Kambanda*), str. 3; *Tužilac protiv Paula Bisengimane*, predmet br. MICT-12-07, Odluka predsjednika u vezi s prijevremenim puštanjem na slobodu Paula Bisengimane i po Zahtjevu za podnošenje javne redigovane molbe, 11. decembar 2012. (javno redigovano), par. 19.

¹⁸ V. gore, par. 5.

¹⁹ V. Odluka po Molbi za puštanje na slobodu Ratka Mladića, 14. maj 2026. (javno redigovano) (dalje u tekstu: Odluka od 14. maja 2026.), par. 25, fusnota 36.

²⁰ Odluka u predmetu *Ngirabatware*, str. 3; Odluka u predmetu *Kambanda*, str. 3; *Tužilac protiv Laurenta Semanze*, predmet br. MICT-13-36-ES, Odluka predsjednika u vezi s prijevremenim puštanjem na slobodu Laurenta Semanze, 9. juni 2016. (javno redigovano), par. 18.

²¹ *Tužilac protiv Dominiquea Ntawukulilyaoa*, predmet br. MICT-13-34-ES, Odluka po Molbi za prijevremeno puštanje na slobodu Dominiquea Ntawukulilyaoa, 18. februar 2026. (javno redigovano) (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Ntawukulilyao*), par. 42; *Tužilac protiv Nebojše Pavkovića*, predmet br. MICT-14-67-ES.2, Obrazloženje Odluke u vezi s previmenim puštanjem na slobodu Nebojše Pavkovića od 26. septembra 2025., 8. oktobar 2025. (javno redigovano) (dalje u tekstu: Obrazloženje odluke u predmetu *Pavković*), par. 24; *Tužilac protiv Radoslava Brđanina*, predmet br. MICT-13-48-ES, Obrazloženje Odluke po molbi za prijevremeno puštanje na slobodu Radoslava Brđanina od 3. septembra 2022., 26. septembar 2022. (javno redigovano) (dalje u tekstu: Obrazloženje odluke u predmetu *Brđanin*), par. 37.

²² Odluka u predmetu *Ntawukulilyao*, par. 42; Obrazloženje odluke u predmetu *Pavković*, par 24; Obrazloženje odluke u predmetu *Brđanin*, par. 37.

17. S obzirom na to da su Mladićevi argumenti zasnovani isključivo na uvjerljivim humanitarnim razlozima, moje odlučivanje po Molbi vodi se isključivo time da li informacije koje su mi predložene ukazuju na to da okolnosti u vezi s Mladićevim zdravljem i boravkom u zatvoru zahtijevaju njegovo prijevremeno puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga.

B. Humanitarni faktori

18. Mladić tvrdi da se njegovo trenutno medicinsko stanje znatno promijenilo od Odluke od 14. maja 2026. kojom mu je odbijeno puštanje na slobodu. Konkretno, Izvještaj na osnovu pravila 49(2) potvrđuje da se očekuje da će umrijeti u roku od [REDIGOVANO] sedmice i pokazuje dokumentovanu promjenu u trenutnim ciljevima njege, koja je sada prvenstveno usmjerena na osiguravanje udobnosti i ublažavanje patnje.²³ Također tvrdi da njegovo stanje eliminiše svaki rizik od bjekstva²⁴ i da bi prebacivanje u Srbiju omogućilo “znatno veće i mnogo učestalije prisustvo njegove najuže porodice nego što se to može obezbijediti u Haagu”, što ima “veći humanitarni značaj”, s obzirom na izmijenjeni cilj njege.²⁵ Na kraju, Mladić traži da se odluka po Molbi donese odmah, kako bi se izbjeglo daljnje pogoršanje koje traženu mjeru čini nemogućom.²⁶

19. Razmotrila sam Mladićevu argumentaciju, kao i ažurirane medicinske podatke u vezi s razvojem njegovog stanja i planom liječenja prema prikazu iz Izvještaja na osnovu pravila 49(2). Nakon multidisciplinarnog sastanka 13. avgusta 2026., donijeta je odluka da se Mladićeva njega usmjeri prvenstveno na osiguravanje udobnosti i ublažavanje patnje jer njegova krhkost i komorbiditeti sada prevazilaze ono što bi medicinska intervencija smisleno mogla postići.²⁷ [REDIGOVANO].²⁸ Iako je već neko vrijeme jasno da se Mladić približava kraju života,²⁹ trenutne informacije iz Izvještaja na osnovu pravila 49(2) ukazuju na to da se njegova smrt, koja može nastupiti u svakom trenutku, može očekivati u roku od otprilike naredne [REDIGOVANO] sedmice.³⁰ Uprkos tome što je teško precizno predvidjeti očekivani životni vijek, ova prognoza je uslijedila nakon multidisciplinarnе procjene koju su proveli medicinski stručnjaci s detaljnim poznavanjem Mladićevog stanja i liječenja. Stoga joj se pridaje značajna težina.

20. Na početku, mora se naglasiti da Mladić ne traži puštanje na slobodu na osnovu toga što nedavne promjene u njegovom zdravstvenom stanju i u planu liječenja sprečavaju saosjećajnu i

²³ Molba, par. 2, 5-12, 14, 17-20, 23, 27, 29-30, 32.

²⁴ Molba, par 2, 26.

²⁵ Molba, par. 22-25, 31, 34.

²⁶ Molba, par. 3, 13, 28, 33.

²⁷ Izvještaj na osnovu pravila 49(2), PS 2293.

²⁸ Izvještaj na osnovu pravila 49(2), PS 2293.

²⁹ Odluka od 14. maja 2026., par. 39.

³⁰ Izvještaj na osnovu pravila 49(2), PS 2293.

sveobuhvatnu njegu, uključujući i njegu na kraju života, dosljedno pružanu od strane PJUN-a, zatvorske bolnice i civilnih bolnica koje su mu dostupne u Nizozemskoj.³¹ On ne tvrdi ni da bi mu prebacivanje u Srbiju na kraju života osiguralo bolju ili primjereniju medicinsku njegu, ili pak pomoć u aktivnostima svakodnevnog života od onog što mu je trenutno dostupno u Nizozemskoj.³² Isto tako, u Izvješčaju na osnovu pravila 49(2) ne navodi se da PJUN, zatvorska bolnica i dostupne zdravstvene ustanove nisu u stanju da očuvaju Mladićevo dostojanstvo s obzirom na promjene u njegovom konkretnom stanju i planiranom liječenju. Ukratko, nema ničega što ukazuje na to da bi, na osnovu njege koja je Mladiću dostupna, njegov daljnji boravak u zatvorskoj bolnici bio okrutan, nehuman ili predstavljao povredu njegovog dostojanstva.

21. Umjesto toga, Mladićev zahtjev za puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga prvenstveno se oslanja na dva osnova: (i) treba da bude pušten na slobodu s obzirom na to da je veoma vjerovatno da će uskoro umrijeti;³³ i (ii) prebacivanje u Srbiju osiguralo bi znatno veće i učestalije prisustvo njegove najuže porodice, što je relevantan faktor u njezi na kraju života, kada se uporedi s mogućnostima koje su mu na raspolaganju u Haagu.³⁴

22. Što se tiče prvog osnova, ni interesi pravde ni opšta pravna načela ne utvrđuju automatsko pravo osuđene osobe na puštanje na slobodu kada joj je očekivano trajanje života veoma kratko. Svaki zahtjev mora se razmatrati zasebno. Ranije odluke, uključujući i one koje sam donijela i kojima se odobrava uslovno prijevremeno puštanje na slobodu na osnovu akutne terminalne bolesti i veoma kratkim očekivanim trajanjem života, nisu odlučujuće u konkretnim okolnostima ovog predmeta.³⁵ Isto tako, ništa ne ukazuje na to da se Mladićevim daljnjim boravkom u zatvoru pogoršava osjetljivost koja proizilazi iz njegovog stanja.³⁶

23. Kao što je ranije navedeno, pitanje da li humanitarni razlozi ili razlozi saosjećanja zahtijevaju puštanje na slobodu ne mogu se zasnivati isključivo na Mladićevom zdravstvenom stanju, već i na okolnostima u zatvorskom okruženju i na tome da li one u dovoljnoj mjeri štite njegovo zdravlje i ljudsko dostojanstvo.³⁷ Mladićeve okolnosti promijenile su se od mog posljednjeg odbijanja da

³¹ V. npr. Molba, par. 30. ("Odbrana ne tvrdi da medicinsko osoblje koje trenutno njeguje g. Mladića ne pruža savjesnu njegu").

³² V. npr. Molba, par. 22-23, 29, 31-32.

³³ Molba, par. 7-8, 12, 14.

³⁴ Molba, par. 22-23, 31, 34.

³⁵ *Contra* Obrazloženje odluke u predmetu *Brđanin*, par. 53-54, 57.

³⁶ *Contra* Obrazloženje odluke u predmetu *Ntawukulilyayo*, par. 56-59, 65; Obrazloženje odluke u predmetu *Pavković*, par. 26-28, 33; *Tužilac protiv Ljubiše Beare*, predmet br. MICT-15-85-ES.3, Javna redigovana verzija Odluke predsjednika u vezi s prijevremenim puštanjem na slobodu Ljubiše Beare od 7. februara 2017., 16. juni 2017., par. 34-36, 38-49.

³⁷ Odluka od 14. maja 2026., par. 28, 33.

odobrim njegov zahtjev za puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga: sada postoji veći stepen izvjesnosti da će vrlo skoro umrijeti i liječenje se shodno tome prilagođava. Ova realnost, bez sumnje, nosi značajnu humanitarnu težinu. Međutim, ovo se povezuje s još jednom neosporenom realnošću: Mladić i dalje ima koristi od pristupa koji je usmjeren na njegu i uključuje sveobuhvatnu podršku u aktivnostima svakodnevnog života i izuzetnu palijativnu njegu usmjerenu na osiguravanje maksimalne udobnosti.³⁸

24. Kako se detaljno navodi u Odluci od 14. maja 2026., izuzetan nivo i priroda njege koja se Mladiću može pružiti, i koja mu se pruža u zatvorskoj bolnici, pobijaju sve pretpostavke koje bi, generalno, mogle dovesti do hipoteze da je daljnji boravak u zatvoru osobe s Mladićevom lošom prognozom okrutan, nehuman ili ponižavajući.³⁹ Mladić je trajno smješten, pod nadzorom PJUN-a, u novoizgrađenoj, najsavremenijoj zatvorskoj bolničkoj ustanovi koja je opremljena za pružanje multidisciplinarnе njege zatvorenicima sa složenim zdravstvenim stanjima i sveobuhvatne podrške u svim aktivnostima svakodnevnog života.⁴⁰

25. Zaista, uprkos promjenama u njegovom stanju, Mladić je nedavno izjavio da je “veoma zadovoljan s kontaktom i stavom ljekara i medicinskog osoblja”.⁴¹ Ništa ne ukazuje na to da bi se prebacivanjem u Srbiju omogućilo pružanje bolje ili primjerenije njege na kraju života. Stoga sam se uvjerila da se daljnjim boravkom u zatvorskoj bolnici i pod nadležnošću PJUN-a poštuje Mladićevo zdravlje, ljudsko dostojanstvo i osnovna prava. Njegova očekivana neposredno predstojeća smrt, sama po sebi, ne čini njegov daljnji boravak u zatvoru nespojivim s tim pravima.

26. Također vrijedi ponoviti da se Mladićeva molba za puštanje na slobodu mora razmotriti u kontekstu jedinstvenog i značajnog cilja izvršenja krivičnih sankcija koje se nalaze u osnovi kazni izrečenih osobama osuđenim za međunarodne zločine: namjena osuđujuće presude je, pored odvratanja, da odražava osudu međunarodne zajednice u odnosu na relevantno ponašanje i njenu nespremnost da toleriše teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava i ljudskih prava.⁴² U ovom širem kontekstu, i posebno kada Mladićev daljnji boravak u zatvoru podrazumijeva visok nivo sveobuhvatne i saosjećajne njege daleko iznad minimalnih međunarodnih standarda, njegova molba za puštanje na slobodu kako bi proveo svoje posljednje dane u Srbiji odražava njegovu želju, a ne ishod koji diktiraju interesi pravde i opšta pravna načela.

³⁸ Odluka od 14. maja 2026., par. 34-35, 44.

³⁹ Odluka od 14. maja 2026., par. 32, 34-38.

⁴⁰ Odluka od 14. maja 2026., par. 34-35.

⁴¹ Izvještaj nezavisnog medicinskog stručnjaka od 17. avgusta 2026., PS 2286. V. također Odluka od 14. maja 2026., par. 35 i tamo navedene reference.

⁴² V. npr. Odluka od 14. maja 2026., par. 39; Odluka po molbi za puštanje na slobodu Ratka Mladića, 29. juli 2025. (javno redigovano), fusnota 54.

27. Sada ću razmotriti Mladićeve argumente da je humanitarno puštanje na slobodu opravdano s obzirom na sve veći značaj kontakta s porodicom za njega i prepreke koje za to predstavlja njegov daljnji boravak u zatvoru. Mladić naglašava da je, bez obzira na izuzetan režim posjeta koji mu je omogućen, njegova supruga starije dobi i da joj putovanja u inostranstvo predstavljaju fizički napor i zdravstvene rizike, što dodatno pogoršava “emocionalno iscrpljujuću krizu pred kraj života”.⁴³ Mladić dalje tvrdi da bi njegovo prebacivanje u medicinsku ustanovu u Srbiji omogućilo njegovoj najužoj porodici – što uključuje i njegovu snahu i troje unučadi – da budu smisleno i češće prisutni tokom ograničenog vremena koje mu je ostalo, dok bi PJUN dopustio samo njegovom sinu i supruzi da budu uz njega.⁴⁴ Mladić tvrdi da čak ni izuzetan režim posjeta u PJUN-u ne može omogućiti stalno prisustvo njegove supruge, sina i uže porodice, “što bi srpska medicinska ustanova mogla dozvoliti tokom konačnog perioda koji se mjeri danima ili sedmicama”.⁴⁵

28. Kao što je ranije navedeno, Mladić uživa izuzetan režim posjeta koji mu je omogućavao produžene fizičke kontakte i kontakte na daljinu s članovima porodice i prijateljima.⁴⁶ Ovo uključuje mogućnost ličnih posjeta uz veoma kratku najavu i boravak preko noći.⁴⁷ Posebno saosjećam s Mladićevom suprugom i s ostalim članovima najuže porodice zbog poteškoća s kojima se suočavaju kako bi mu pružili utjehu u posljednjoj fazi života. Međutim, imajući u vidu utvrđeni režim posjeta, izgledi za češće posjete više članova porodice ukoliko bude pušten na slobodu u Srbiju ne pokazuju kršenje Mladićevih prava i ne zahtijevaju humanitarno puštanje na slobodu. Mladić je u proteklih godinu dana primio više ličnih posjeta sina, supruge i unučadi.⁴⁸ PJUN je od dostavljanja Molbe omogućio dodatne porodične posjete i očekuje da omogući dodatne posjete u neposrednoj budućnosti.⁴⁹ Ipak, uputiću sekretara Mehanizma (dalje u tekstu: sekretar) da i dalje do maksimuma omogućava zahtjeve za posjete u svrhu osiguravanja dovoljnog kontakta s porodicom s obzirom na trenutnu prognozu iz Izvještaja na osnovu pravila 49(2).

29. S obzirom na gore navedeno, nisam uvjerena da humanitarni razlozi opravdavaju izuzetnu mjeru prijevremenog puštanja na slobodu, čak i pod strogim uslovima. Interesi pravde i opšta pravna načela ne zahtijevaju puštanje na slobodu iz razloga što se očekuje da će smrt nastupiti uskoro. Uzimajući u obzir nivo i prirodu njege koja je dostupna Mladiću, kao i mogućnosti koje su

⁴³ Molba, par. 23-24.

⁴⁴ Molba, par. 23.

⁴⁵ Molba, par. 24.

⁴⁶ V. Odluku od 14. maja 2026., par. 36-37.

⁴⁷ V. Odluka od 14. Maja 2026., par 36-37. V. također *E-mail* poruka sekretara upućena predsjednici, 19. avgust 2026. (povjerljivo).

⁴⁸ V. *E-mail* poruka višeg pravnog savjetnika Sekretarijata upućena šefu Kabineta i glavnom pravnom savjetniku predsjednice, 18. mart 2026. (povjerljivo).

⁴⁹ V. *E-mail* poruka pravnog savjetnika Sekretarijata upućena šefu Kabineta i glavnom pravnom savjetniku predsjednice, 20. avgust 2026. (povjerljivo).

na raspolaganju za kontakt s porodicom, Mladićev daljnji boravak u zatvoru neće mu izazvati patnje izvan onoga što kazna zatvora sama po sebi nosi. Isto tako, imajući u vidu posebne interese izvršenja krivičnih sankcija u vezi s Mladićevom kaznom doživotnog zatvora, također ne smatram da pravilno provođenje krivične pravde zahtijeva humanitarnu mjeru puštanja na slobodu. Suprotno tome, Mladićevo ljudsko dostojanstvo, na koje svako ima pravo, u potpunosti se poštuje u trenutnim okolnostima.

V. KONSULTACIJE

30. Prilikom donošenja odluke da li da odobrim Molbu, savjetovala sam se s još pet sudija Mehanizma, koji su svi učestvovali u odlučivanju o Mladićevoj kazni.⁵⁰ Sudija N’gum, sudija Panton i sudija El Baaj izrazili su mišljenje da bi oni Molbu odbili, a sudija Orie i sudija Nyambe su za njeno odobravanje.

31. Sudija N’gum naglašava da Odbrana nije pokazala da rizici povezani s putovanjem neće Mladiću prouzrokovati tešku štetu ili smrt. Ona zapravo tvrdi da će njegov daljnji boravak u zatvorskoj bolnici, gdje ga njeguje osoblje koje ga liječi godinama, najbolje služiti njegovim interesima i njegovoj dobrobiti. Po njenom mišljenju, nema dokaza koji pokazuju da su uslovi u kojima se nalazi okrutni, nehumani ili ponižavajući i dodaje da režim posjeta omogućava dovoljan kontakt s porodicom. Sudija Panton smatra da se Mladićeve humanitarne potrebe zadovoljavaju zahvaljujući odličnoj njezi koja mu se pruža, i da neugodnost u vezi s porodičnim posjetama ne opravdava prijevremeno puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga. Sudija El Baaj također smatra da se Mladićevim boravkom u zatvorskoj bolnici poštuje njegovo ljudsko dostojanstvo i osnovna prava, čak i tokom njegovih posljednjih dana. On smatra da veoma kratko očekivano trajanje života ne daje automatski pravo na puštanje na slobodu i naglašava da nema dokaza da bi mu se prebacivanjem u Srbiju pružila bolja njega na kraju života.

32. Sudija Orie je mišljenja da bi Molbu trebalo odobriti jer je Mladićeva neposredno predstojeća smrt odlučujući humanitarni faktor i da ga dostupnost izuzetne medicinske njege ne prevladava. On smatra da interesi pravde i opšta pravna načela ne zahtijevaju puštanje na slobodu, ali da ga i ne isključuju. Njegovo je mišljenje da to kao suštinski interes pravde prestaje da važi u posljednjim satima života osuđene osobe, koji treba da se provedu u porodičnom okruženju, a ne u onom u kojem se naglašava da je osoba osuđena za zločine. Također izražava zabrinutost da bi inherentna ograničenja u praksi posjeta u zatvorskoj bolnici mogla hipotetički spriječiti prisustvo

⁵⁰ V. gore, par. 9.

porodice u momentu Mladićeve smrti. Istovremeno, postavlja praktična pitanja u vezi s bezbjednošću prebacivanja u Srbiju, što bi moglo da opravda odbijanje Molbe. Sudija Nyambe se u potpunosti slaže s mišljenjem sudije Orijea i podržava odobravanje Molbe.

33. Veoma sam zahvalna svojim kolegama na njihovim mišljenjima u vezi s ovim pitanjima i što su ih dostavili u izuzetno kratkom roku. Pažljivo sam razmotrila njihova zapažanja i uzela ih u obzir prilikom konačnog ocjenjivanja Molbe. Odigrali su ključnu ulogu u pravednom i ekspeditivnom rješavanju ovog pitanja.

VI. ZAKLJUČAK

34. Različita mišljenja sudija koji su izrekli kaznu odražavaju raspon diskrecionog prava svojstvenog davanju odgovora na tako teško pitanje. Posvetila sam posebnu pažnju mišljenju dvoje mojih kolega koji su za to da se Molba odobri. Oni naglašavaju da uvjerljiva vjerovatnoća neposredno predstojeće Mladićeve smrti predstavlja jedinstven humanitarni faktor od odlučujuće težine u prilog puštanju na slobodu, bez obzira na to koliko je izuzetna njega koja mu se pruža. U konkretnim okolnostima ovog predmeta, ja se, s poštovanjem, s tim ne slažem. Obavezna sam da štitim interese pravde i opšta pravna načela. Mladić se mora držati u uslovima koji štite njegovo ljudsko dostojanstvo. To se postiže sveobuhvatnom i saosjećajnom medicinskom njegom i podrškom u svim aktivnostima svakodnevnog života koja mu se pruža, kao i izuzetnim režimom posjeta koji omogućava smislene kontakte s porodicom. S obzirom na to, kao i na konkretan interes izvršenja krivičnih sankcija u vezi s Mladićevom kaznom doživotnog zatvora, ne smatram da se pravilno provođenje krivične pravde ispunjava putem humanitarne pravne mjere prijevremenog puštanja na slobodu. Pored toga, od zavođenja Molbe, PJUN je omogućio porodične posjete i očekuje da omogući dodatne posjete u bliskoj budućnosti. S obzirom na moju odluku da odbijem Mladićev zahtjev, i dalje ću preuzimati svoju odgovornost i sve neophodne mjere da osiguram stalnu zaštitu njegovih osnovnih prava i ljudsko dostojanstvo.

VII. DISPOZITIV

35. Iz gore navedenih razloga i na osnovu člana 26 Statuta, ovim **ODBIJAM** Molbu.

36. Sekretar se ovim **UPUĆUJE** da:

- i. omogući zahtjeve za posjete u najvećoj mogućoj mjeri u svrhu obezbjeđivanja dovoljnog kontakta s porodicom, imajući u vidu trenutnu prognozu iz Izvještaja na osnovu pravila 49(2); i

- ii. dostavi Tužilaštvu javnu redigovanu verziju ove odluke što je prije moguće.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna verzija na engleskom.

Dana 20. avgusta 2026.,
u Haagu,
Nizozemska.

_____/potpis na originalu/____
sudija Graciela Gatti Santana
predsjednica

[pečat Mehanizma]